

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Indbydelse til en dansk Fodgjænger-Expedition
gjennem Norge : fra Christiania over
Valders, Filefjeld til Bergen, med fuldstændig
Feltudrustning af Telte, Marketenderi osv.

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Ritters Rejsebureau, 1890

Fysiske størrelse | Physical extent:

[4] s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

Indbydelse til en Fodgængers Expedition
gjennem Norge.
1890.

Smaatryk.

415-13.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021051528

INDBYDELSE

til en

dansk Fodgjænger Expedition gennem Norge.

Fra Christiania over Valders, Filefjeld til Bergen

med fuldstændig Feltudrustning af Telte, Marketenderi osv.,

fra den 25de Juli til den 13de à 14de August.

Norges Ungdom foretager Aar efter Aar, Sommer og Vinter tilfods og paa Ski Vandringer gennem sit skønne Land, og Forældre og Læger anbefaler i lige Grad disse Ture. Man drager afsted med egen Udrustning og tilbringer som Rekreation Dag og Nat, snart paa Højfjeldet, snart i Dalene; Strabadserne og Luftens Indvirkning styrker og forfrisker de Unge baade aandelig og legemlig.

Det er bleven min Tanke at give danske unge Mænd Lejlighed til paa en Sommertur at gennemvandre Norge under samme Betingelser som dette Lands egne Børn, og byde dem al den aandelige Rekreation og legemlige Udvikling, som en saadan Tur, Luften og Rigdommen af Naturskønheder byder. — Jeg har truffet alle Foranstaltninger til at forskaffe Deltagerne i Expeditionen hele det Friluftsliv; som en virkelig norsk Fodtur bereder.

Man vil ikke som moderne Turister blive indelukket i Jernbane- og Dampskibssalon, og man vil ikke tilbringe sin halve Tid i Hoteller, der er hinanden lig hele Verden over, men man vil derimod lære Landet selv at kjende og baade nyde alle de sanitære Fordele ved et sommerligt Friluftsliv i Landets sundeste og skønneste Egne, og underkaste sig de Strabadser og Mangler paa vanlige Bekvemmelighed, som dette medfører.

Min Plan er den: Expeditionen skal begynde i Kjøbenhavn, men egentlig først udgaa fra Kristiania, og foregaa paa fuldstændig Cantonnementsvis. Hver enkelt Deltager skal være forsynet med en til Forholdene svarende Paaklædning: Knæbenklæder, lange Strømper og Uld Undertøj, Fjeldstøvler, Filthats, og istedetfor Sommerfrakke en islandsk Troje, endvidere Rekvisitustyr, bestaaende af Tornystre, Plaid, Regnkappe, Stok og forskellige mindre Nødvendighedsgjenstande. — Af mig medbringes Telte, der hver kan rumme 8 à 10 Mand, et fuldstændigt Marketenderi, som bliver forsynet med alt til Frokost og Aftensmad hørende for hele Expeditionen, som herigennem sikres en baade rigelig og ligelig Forplejning, selv i de Egne vi skal gennemvandre, hvor det vil være forbunden med Vanskeligheder at skaffe alt fornødent tilveje, — endvidere til Transporten heraf det nødvendige Train af Heste, Vogne, Kuske, Marketender osv. — Marketenderiet vil blive forsynet med alle de Fødemidler, som norske Fodvandrere særlig har anbefalet til Brug for en saadan Expedition, saa som Conserves, Bouillon, Cacao osv.; og med Forplejningen i det Hele, vil der blive taget alle Hensyn til at vedligeholde Sundheden og opretholde de Kræfter, som ville være nødvendige for at modstaa Strabadserne. — For Middagsmaden vil der hver Dag blive draget behørig Omsorg paa de forskellige Skydsstationer, der forud ville blive sat istand til at levere denne.

Til at varetage Expeditionens selskabelige, vejledende og sanitære Tarv vil der blive søgt den nødvendige Assistance.

Saaledes udrustet vil Expeditionen forlade Kristiania og begive sig paa Vej; der vandes 4 Mil om Dagen, med Hvil i Midagsstunden. Der holdes 2 Dages Rast paa Vejen. Om Aftenen opslaaes Teltlejren og man overnatter paa de Punkter, der af Kjendere er udpeget som de smukkeste og interessanteste. Vejen gaar gennem Valders over Filefjeld til Bergen. Man vil paa denne Vej faa at se baade østlandsk og vestlandsk Natur og gøre Bekjendtskab med de Punkter i Norge, der eenstemmig roses som de smukkeste, nemlig Tyenvandet, Maristuen, Stalheimskleven, Vossevangen m. m. og endelig Bergen, Norges ejndommeligste og skønneste By, med sit hanseatiske Museum, der er verdensberømt og enestaaende. Fra Bergen gaar Rejsen hjemad tilso, og Deltagerne i Expeditionen vil saaledes fra Havet faa hele Vestlandets Klippenatur at se inden Rejsen sluttet. Et Kort med Angivelse af Ruten findes omstaaende.

Alle Oplysninger meddeles af mig personlig i mit Bureau paa Vesterbros Passage, hvor tillige Indtegningsfinder Sted.

Saasnart 50 Deltagere har tegnet sig er Turen sikret, og med 100 sluttet Indtegningen.

Ethvert ungt Menneske over 18 Aar kan deltage, og iøvrigt enhver Mand der vil underkaste sig Fodturens og Feltlivets Strabadser.

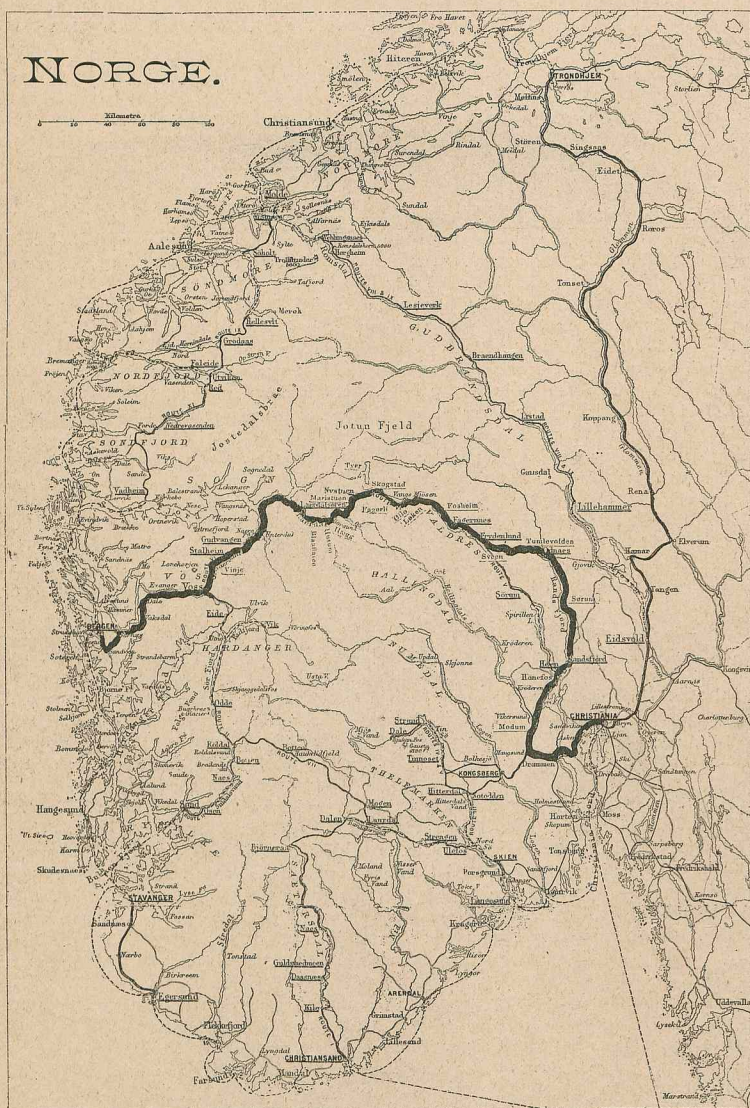
Prisen er beregnet til ca. **150 Kroner pro persona** for al Jernbane- og Dampskibsbefordring, Middagsmad ombord samt Ophold og fuld Kost paa den øvrige Tur (i alt 20 Dage), heri er dog ikke medregnet Vin og Øl.

Det nødvendige Rejseudstyr, som enhver maa anskaffe sig selv, vil antagelig andrage 40 à 50 Kroner.

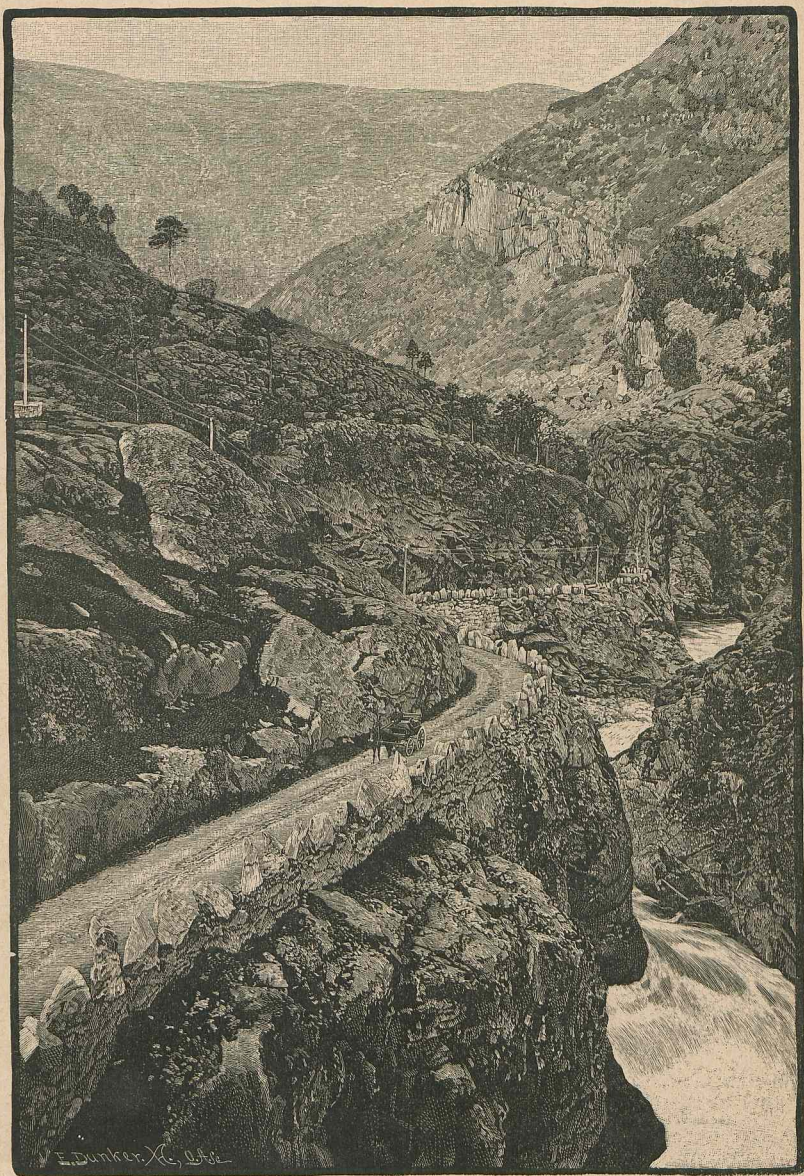
Kjøbenhavn i Juni 1890.

Ritters Rejsebureau.

NORGE.

Kort over Norge med Angivelse af Expeditionens Route.

Et Parti fra Norge paa Expeditionens Rute.

Rejseminder fra Valders.

Vi har sat os til rette i Kupéen, — naturligvis har vi holdt os Rejschaandbogens gode Raad efterrettelig og erobret os en Plads ved venstre Vindue; — den sidste Vaggondør smækkes i, der pibes, og med et kraftigt Ryk sætter Toget sig i Bevægelse og damper fra Christiania ind i Norges gamle Klippeland.

Afsted ruller vi, taktfast klapper Hjulene, og imens sidder vi og stirrer ud over det smukke Land; — vi ruller under Ruseløkkevejen, hvor Banen er sprængt ind i den gamle Klippevæg, — forbi Frognerkilen, hvor smukke Landsteders Vrimmel breder sig smilende mellem Haver og Marker, med Øskarshal i Baggrunden — saa dunderer vi over en Bro: det er over Frognerelvets friske Vand, der lystigt iler afsted med skummende Smaabølger, vi kører. Og saa naar vi til Bygdø.

Men vi maa videre, atter gennem smilende venlige Egne, forbi stille Fjorde med grønne Øer, over lystige Elve — vi ruller gennem en kort mørk Tunnel og naar det under Skogums-Aasen liggende Hvalstad. Derinde bag os ligge aabent for vort Blik Christiania. Vi mærker nu hvor højt vi begynder at komme tilvejs, mens Toget arbejder sig over den høje Hvalstad Viadukt, — farer forbi de maleriske Smaavunde, Bondi- og Gjellumvandet, gennem Heggedals trange Dal med dens bratte lave Fjeldvægge op til Banens højstliggende Station Røken.

Paa vor Fart videre faar vi ret et Indtryk af, hvor vanskeligt og kostbart Baneanlæg maa være i dette gamle Fjældland.

Vi farer nu ind i Mørke, — det er en lang Tunnel, — saa atter ud i den klare Dag — for kort efter igen at dukke ind i en Tunnels mørke Rør — og saa breder med et sig under os Lierdalens vidunderskønne Panorama, der faar os til at glemme alle økonomiske Betragtninger og blot nyde i fulde Drag Naturens Dejlighed. Langs Fjeldsiderne kravler Toget afsted og vi stirrer betaget ud over den brede Fjord over til Drammen, og den store rige Dalbund med dens frugtbare Marker, der ligger lunt dernede mellem skovklædte Højdedrag. Saa gaar det ned-efter, ned gennem selve Dalbunden, over en lang Bro, der fører over Drammenselvets to Arme og saa standser Toget ved Drammens Hovedstation paa Strømsø.

Fra Drammens mærkelige langstrakte By iler vi videre gennem brede og smalle Dalstrøg, forbi fraadende Fosse, som Drammenselvets Fald danner, over Simoas Hængebro, stirrer udover Landet mod Syd, der breder sig for vort Blik, til vi dukker ind i en Skov af høje tavse Graner. Længe kører vi derinde og betages af Naturens skønne Alvor, til med et vi møder den glade Randselv og i dens lystigt pludrende Selskab naar vi Randsfjord.

I Randsfjord gaar vi ombord i Damperen; kort efter letter den, og vi staar ud gennem Randsfjorden, hvor Tømmerstokke danser afsted med Strømmen og nok kan genere Farten lidt nu og da, vi damper afsted mellem flade, veldyrkede Næs og skovklædte Aaser, der luder ud over flade Strande med store Gaarde, anløbende flere Stationer, til vi naar Rutens Endepunkt Odnes, hvorfra vi begyver os videre paa vor Tur.

Vi vandrer gennem Søndre-Lands venlige Egne med skovklædte Aaser, vakre Gaarde med Marker og brede Skovstrøg.

Det er gennem det bekendte Dalføre Valders, hvor Vej for største Delen gaar: dette smukke, herlige Landskab, som Turiststrømmen saa gerne søger og ikke kan blive kjed af at fordybe sig i. Skönt er her i denne Dalbund, fra hvilken man overalt kan øjne Snefjældenes — deriblandt Galdebergstind og Torfinnstind — skinnende hvide Toppe, mens man færdes mellem stille Indsøer, i herlige Skove og mellem Marker og store, smukke Gaarde.

Men saa stiger vi, og snart er vi højt oppe med Udsigt over Dalstrøg og blinkende Fjorde. Vejen bugter sig, snart jævnt og roligt ind mellem Myre og Smaaavande, hvori Granskoven spejler sine ranke, mørke Træer, og atter aabner der sig den herligste Udsigt over Valdersdalens underskønne Natur, hvis Storslaathed maa behage enhver, navnlig naar Solen rigt og gyldent straalere derover.

Senere hen, naar man fra Grindaheim kommer videre, snævrer Dalen ind, Trævæksten bliver fattigere og Vangsmjøens Omgivelser bliver vilde og nøgne, mens Klipperne sorte rager op rundt om og ofte lukker for Himlen.

Ved Nystuen gør vi i en lille Rast, lokket ud af dens storslaede Omgivelser. Ad vanskelige Fjeldveje, drager vi frem mellem de høje, tavse Klipper, hvor kun Fossens Fald og Fuglenes Skrig høres monotont og højtideligt. Højere og højere gaar det tilvejs, til vi naar højt op paa Bjærget Stugunøset.

En storslaet Udsigt er der heroppe fra, hvor Luften er sval og frisk og Huse og Dal ligger saa dybt under en. Og vi ser ud over Jotunheims høje Kegler, hvis skærhvide Sne gnistrer pragtfuldt i Solen, mens dens mørke Stene danner sig til fantastiske Former. Skønnere Udsigt finder man næppe i Evropa: sandelig, man fortryder ikke den Møje, man har gjort sig for at naa did; det er for intet at regne mod Nydelser, der bydes en oppe paa Tinden. Og vi forsømmer ikke et Besøg ved Tyin. —

— Naturen faar saa i det Hele et vildere Præg, efterhaanden som man kommer over de store Fjeldrygge. Fra Fjældene styrter Elve sig ned over de bratte Klippevægge, der ofte synes at skulle lukke for Dalen, til der med et viser sig en smal Gjennemgang, hvor med stor Snille Vejen er ført igjennem. Overalt er Spor af Snekredds svære Ødeleggelser.

Ad velholdte Chauséer, hvis Anlæg har kostet umaadelig Møje og Bekostning, naar vi saa omsider, styrket og forfrisket af Fjældlandets sunde, krydrede Luft, til Lærdalsøen.

Ved Lærdalsøen gaar vi ombord i Damper, og ud gennem Sognefjorden glider vi. Snart rejser paa Fjordens begge Sider høje Klipper sig, paa hvis bratte Vægge kun hist og her et Hus som en Svalens Rede er klinet op. Fossen styrter sig brusende ud i Fjorden; et mægtigt Indtryk gør den omgivende Natur. Et Sted husker vi et Fjæld, hvor der højt oppe var et lillebitte Hul, gennem hvilket Himlens Blaa var at skue: sælsomt saa det ud. Sneksred har ofte raset mellem de vældige Klipper, hvis furede Vægge bærer tydelige Mærker deraf. Etsteds ligger saaledes Gaarden Styve, at hvilken hele Halvdelen en Dag reves bort af et Skred.

Saa naar vi da Gudvangen.

Fra Gudvangen gaar det saa videre gennem den storartede Næreimsdal, der ligger dernede mellem Fjældene, som synes ganske at skulle falde sammen over den eller knibe den ind til en lille trang Kløft. Overalt viser sig herlige Udsigter, mens man vandrer mellem de ganske bratte Fjeldvægge. Der ligger saaledes Staleimsklev, hvor Vejen i ca. halvhundrede Slynninger er ført med stor Kunst og Møje op over en brat Højde, som mod Syd lukker for Dalen. Og vi naar op til Staleim, hvorfra vi skuer ud over den sælsomt skønne Dal med dens vilde Klippeomgivelser.

Saa drager vi videre gennem Fyreskov, langs det smukke Opeimsvand, gennem mere færdommelige Egne, hvor Elve risler og Søer blaaner og spejler de høje Fjælde, til vi omsider tager Hvil i Vossevangen.

I Vossevangen, dette Midtpunkt for Rejselivet i det vestlige Norge, sætter vi os mageligt tilrette i Jærnbanevaggonen, og afsted damper vi ud mod Havet ad en Bane, hvis ti Procent gaar gennem mørke Tunneller, hvor man lader Øjet hvile, mæt af at skue den omgivende Naturs Skønhed. Vi farer forbi Mykletveitvetens høje, nøgne Fjæld, ser Vosselven brusende styrte sig ud, iler gennem smilende Dale med talrige, rygende Fabrikskorstene, forbi interessant formede, bratte, men knudrede lave Fjælde, afsted i Lys og i Mørke. Spændende er Farten ved Trengereid, hvor Klipperne ligger i vildt Kaos og stor Kunst er anvendt paa at bryde Vej — og saa gaar det atter langs leende Elve og blanke Vande, frugtbare Marker, i noget Klippeland igen, saa Løvslove, — evigt skiftende — til vi naar Bergens gamle By — de gamle Pebersvendes ejendommelige Sostad.

Traveller.

